

آموزش روخوانی و تجوید

سید ابوالفضل طباطبائی فرد

انتشارات توز و قلم

سر شناسه : طباطبایی فرد ، سید ابوالفضل ، ۱۳۳۸
عنوان و نام پدید آور: در محضر قرآن / سید ابوالفضل طباطبایی فرد
مشخصات نشر : یزد ، توز و قلم ، ۱۳۸۸
مشخصات ظاهری : ۶۴ ص
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۶۷۱-۱-۴
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : قرآن - راهنمای آموزشی
رده بندی کنگره : ۵۹۱۳۸۷ ط ۳۴ / BP ۷۴/۵
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۰۷
شماره کتابشناسی ملی : ۱۳۳۹۸۵۴

عنوان : در محضر قرآن
مؤلف : سید ابوالفضل طباطبایی فرد
طرح جلد و صفحه آرایی : محسن فتاحی
چاپ اول : ۱۳۸۸
شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
ناشر : انتشارات توز و قلم
نشانی : یزد خیابان مطهری ، پارک علم و فناوری اقبال ، واحد AC4-3
صندوق پستی : ۵۵۹-۸۹۱۹۵ تلفن : ۷۲۶۱۹۱ ۰۳۵۱
دورنگار : ۷۲۶۱۹۱۰ ۰۳۵۱
پست الکترونیک : yazd@kompassiran.com

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
مقدمه	۱۱
سخنی چند با مربیان عزیز	۱۲
معرفی و توصیف قرآن کریم	۱۴
خلاصه ای از تاریخ قرآن کریم	۱۵
نکات ضروری برای تلاوت قرآن کریم	۲۲
الفبای زبان عربی	۲۵
حروف مقطعه	۲۵
حروف ناخوانا	۲۷
کتابت همزه و حالات آن	۲۷
همزه قطع و وصل	۲۸
تجوید	۲۹
مخارج حروف	۲۹
صفات حروف	۳۲
تفخیم و ترقیق	۳۳
تفخیم و ترقیق حرف «راء»	۳۴
تغلیظ و ترقیق حرف «لام»	۳۵
احکام تنوین و نون ساکنه	۳۷
احکام میم ساکنه	۳۹
ادغام	۴۱
انواع ادغام	۴۱
مد و سبب آن	۴۲
انواع مد	۴۳
«هاء» ضمیر	۵۰
اشباع هاء ضمیر	۵۰
سکت و هاء سکت	۵۱

وقف	۵۳
اهمیت وقف	۵۳
انقسام وقف و ابتداء	۵۳
طرق وقف بر آخر کلمات	۵۵
علائم وقف	۵۶
سجده های واجبه تلاوت	۵۹
معانی اصطلاحات و عبارات	۶۰
ذکر چند دعا	۶۲
منابع و مأخذ	۶۳

مقدمه...

«إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» (اسراء آیه ۹).

قرآن جامع ترین کتاب آسمانی فروفرستاده شده بر پیامبران و بزرگترین و جاودانه ترین معجزه خاتم آنان است. بعثت با قرآن آغازشد و پرده های جهل و نادانی با قرآن کنار رفت. آری قرآن وسیله ای است که همگان را برای رسیدن به دو هدف مقدس که همان عبادت حق و تسلیم مطلق در برابر او میباشد، راهنمایی و راه مبارزه با هرگونه شرک و انحراف و گمراهی را آشکار میکند.

گام نخست انس با قرآن، قرائت آن به صورت روان و درست است. امید است عزیزان مسلمان به خصوص جوانه های این راه، از این کتاب بهره گرفته و با رسیدن به دو هدف روان خوانی قرآن و یادگیری علم تجوید، قرآن را با قرائت صحیح یاد گرفته و به دیگران بیاموزند. پیامبر اکرم (ص) در این باره میفرماید: «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ، بِهْتَرِينَ شَمَا كَسَى اسْتِ كِه قُرْآنَ رَا بِیَامُوزْد وَبِه دِیْكَرَان یَا د دِهْدِه.

تو خشنود باشی و ما رستگار

خدایا چنان کن سرانجام کار

سید ابوالفضل طباطبائی فرد

سخنی چند با مربیان عزیز:

در اینجا لازم می دانم مواردی را که حاصل از تجربیات بنده و همکارانم از آموزش قرآن کریم به دانش آموزان در کلاس است، بیان کنم؛ تا انشاءالله بتواند راهنمایی هر چند کوچک برای آموزگاران عزیز باشد و قرآن آموزان با استفاده از راهنمایی های مربیان محترم بتوانند قرآن کریم را صحیح و زیبا تلاوت کنند.

مربیان محترم باید در بدو تشکیل کلاس، قرآن آموزان را جهت روان خوانی قرآن مورد آزمایش قرار دهند، اگر افرادی در روان خوانی دچار مشکل هستند باید آموزش به آنها از شناخت حرکات و حروف عربی آغاز شود و چنانچه مشکل روانخوانی نداشتند به تدریس تجوید قرآن پردازند.

۱- تعلیم هر درس سه مرحله دارد:

الف: تهیه موضوع درس. ب: تدریس آن به دانش آموز. ج: اطمینان یافتن از یادگیری دانش آموزان.

آموزش قرآن باید به صورت فعال یعنی به روش سقراطی در کلاس پیاده شود. آموزگار باید سعی کند تا وقتی که شاگردان درس را خوب نیاموخته اند درس بعدی را شروع نکند.